48. štev. V Kranju, dne 30. novembra 1912. XIII. leto.

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravništvo je v hiši štev. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Ciril Mohor. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsako soboto ob enajstih dopoldne

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo

Razgovor z ekscelenco.

Prijatelj našega lista je imel na Dunaju več razgovorov z neko ekscelenco, ki sicer ni več v aktivni diplomatični službi, a ima dobre zveze z mesti, kjer se odločuje o zunanji politiki.

Naš sotrudnik je ekscelenco, katerega ime mora seveda ostati strogo tajno, o priliki izbruha sedanje balkanske vojske vprašal, kakšno stališče misli, da mora naša država proti temu zavzeti.

„Jaz sicer izrekam le svoje osebno mnenje, a sodeč po duhu, ki vodi našo zunanjo politiko, sem trdno uverjen, da se mora vzdržati „Status quo", naj vojna izpade, kakor hoče," je dejal ekscelenca, „posebno še, ker se v tem pogledu strinjajo z nami vse velesile."

Po preteku nekega časa, ko so balkanske države izvojevale svoje prve velike zmage, je naš dopisnik zopet imel čast, sestati se z ekscelenco. Vprašal ga je, kako sodi sedaj o položaju.

„Vsekako," je ekscelenca odgovoril, „se mora izvršeno dejstvo primerno vpoštevati in smer naše zunanje politike modro prilagoditi toku dogodkov. To tembolj, ker se nas je, kolikor sem poučen, zagotovilo, da stoje vsi evropski kabineti z nami na istem stališču."

Ker se je obenem govorilo, da nameravata Srbija in Črna Gora začeti vojne operacije v Sandžaku, je prijatelj našega lista ekscelenco tudi glede tega vprašal za mnenje.

„Morem vas uveriti," je dejal ekscelenca, „da imamo v Sandžaku gotove življenjske interese, vsled česar se zasedenje tega ozemlja po komurkoli nikakor ne more dopustiti."

Ko je bil Sandžak že zaseden, je naš korespondent zopet poiskal ekscelenco, da se informira o stališču, ki ga merodajni faktorji zdaj zavzemajo.

„Sandžak," je odgovoril ekscelenca, „ne spada v politično sfero monarhije in zato sodim, da odločivni krogi okupacije tega ozemlja ne smatrajo za kršenje eksistenčnih pogojev naše države, ampak si hočejo zasigurati le primerno varstvo naših gospodarskih koristi."

Prijatelj našega lista je vprašal ekscelenco, če se tudi glede tega velesile z nami skladajo.

„Vsekako," je odgovoril ekscelenca, „o tem sploh ni nobenega dvoma."

Ko so Bolgari dosegli še večje zmage in prišli do Čataldže, je naš korespondent zopet prišel skupaj z ekscelenco. Informiral se je, kakšen vtis so ti dogodki napravili na vodivne kroge.

„Vodivni krogi," je menil ekscelenca, „kolikor je meni znano, naravnost entuziastično spremljajo uspehe bolgarskega orožja in so prepričani, da se je turško gospodstvo pred mlado silo napredujočega, vse kali velike bodočnosti v sebi vsebujočega naroda moralo naravno porušiti."

Nekoliko za tem naš dopisnik ekscelenco slučajno dobi v kavarni, ko bere zadnje turške brzojavke z bojnega polja. Topot je ekscelenca izvolil sam z našim korespondentom začeti razgovor.

„Merodajni faktorji," tako jame ekscelenca govoriti, „so dobro čutili, da se bo moč turške države pokazala šele proti koncu in tedaj splamtela z vso čudovito življenjsko energijo, ki je lastna temu plemenu."

„Ali menite, ekscelenca, da bo to položaj kaj izpremenilo?"

„Gotovega se zdaj ne da še nič reči. Vsekako pa se more za slučaj, da se odpor Turčije z isto odločnostjo vzdrži dalje, pričakovati, da se začne zopet premišljevati o edino pravilnem stališču, ki smo ga mi od nekdaj dosledno zavzemali, da je namreč „Status quo" v vsakem oziru najprimernejša rešitev orientalskega vprašanja."

„Kaj pa ekscelenca sodite o neodvisnosti Albanije in jadranskih pristaniščih?"

„Tu so bivstveno tangirani življenjski interesi monarhije."

„Ali velesile naše stališče tudi v tem oziru odobravajo?"

„Velesile," je odgovoril ekscelenca, „priznavajo umerjenost, s katero zastopamo svoje stališče, ter ne zanikajo, da imamo svoje interese. Zato podpirajo naše prizadevanje, da poudarimo svoj vidik, in Srbiji svetujejo, da nam pride primerno naproti. Velesile izražajo upanje, da se najde za vse strani ugodna rešitev."

„Ali se, ekscelenca, ne govori o verjetnosti resnega konflikta?"

„Vsekako, in sicer v slučaju, da se ne posreči vprašanja rešiti mirno."

* * *

Naš dopisnik je bil sicer imel namen ekscelenco intervievati še o tem, je li smatra albanske rodove sposobne za državno samostojnost, a so se mu zadnje besede ekscelence zdele tako važne, da jih je hitel našemu listu sporočit, ko se je bil od ekscelence spoštljivo poslovil.

Politični obzor.

Jugoslovanska manifestacija na Dunaju. V nedeljo je bila v pravoslavni cerkvi na Dunaju zahvalna božja služba za zmago balkanskih držav. Potem je okoli poldne napravilo manifestacijo po Dunaju 350 jugoslovanskih vseučiliščnikov, ki so pred srbskim in bolgarskim poslaništvom prepevali narodne pesmi. Ko so pa hoteli iti pred palačo ruskega poslanika, jim je policija zaprla pot. Dijaki so hoteli prodreti kordon, a policija je potegnila sablje. 15 dijakov so zaprli, druge dijake so pa nemški Dunajčani napadli s palicami. — Demonstracije so napravili po Ringu tudi italijanski dijaki zaradi vseučilišča. Policija jih je razpršila in zaprla 10 Italijanov.

V Dubrovniku je bil v nedeljo shod, katerega so se udeležile vse stranke v največjem številu. Govorili so na shodu: notar marki Bona ter odvetnika Matiević in Micić. Pozdravljali so zmagovavce na Balkanu. Po shodu le bil slav-

PODLISTEK.

Za poklicem.

Spisal **Peter Bohinjec.** Dalje.

„Oni dan sem prenočil v Dolih. Petek je bil in križev pot je gospod kapelan molil z ljudmi. Pa sem se tudi jaz pridružil. Po križevem potu je kapelan stopil na prižnico in je tako ganljivo govoril o Kristusovem trpljenju, da so ljudje jokali na glas. Tudi jaz se nisem mogel zdržati. Ihtel sem kot otrok in vest me je pekla, kakor bi se že pekel v peklu. Po sv. maši sem stopil v zakristijo in gospod kapelan me je prijazno sprejel. Pogovarjala sva se dolgo. „Le še pridi!" mi je rekel za slovo. „Bog noče smrti grešnika, ampak da se izpreobrne in živi".

Gliha je molčal. Žena njegova ponudi Ivu mleka in kruha.

Po kolovozni poti mimo Glihove hišice sta jahala dva jezdeca. Eden je bil odet v črn plašč, gladko je bil obrit in zamišljen. Drugi je bil precej starejši, viteški opravljen in dolge brke so mu visele pod nosom.

„Morava pognati. Solnce je že visoko in komaj prideva do kosila v Zbure."

Jezdeca sta pognala, pa konjiček mladega jezdeca je bil star, dasi še krepak. Ni mogel dohajati svojega tovariša.

„Jurko, moj Vuk se je postaral. Ni kos Šarcu. Nič ne dene, če malo zakasniva. Jaz sem stari znanec v gradu in naju že opravičim."

Veter je potegnil, da je plašč zaplapolal v zraku in stari Vuk je vihal nozdrvi.

„Zahvalim te," začne zopet mladi jezdec, „da si tako gorko stal na strani gospoda župnika. Ljudje so bili res razburjeni, nezaupni do odločnega Gorenjca, pa, hvala Bogu! obrača se svet in upanje imam, da se vse popravi in ugladi. Naše ljudstvo je dobro, mehko, kakor vosek, ali, če se zažene in vsplamti, tedaj je kakor gorski potok, ki dere svojo pot naprej brez premisleka in brez cilja."

„Ko bi le tega Glihe ne bilo! Ta je najbolje napeljeval vodo na svoj malin. Jezen je, da nima več toliko zaslužka in da ga je župnik odstavil od cerkovniške službe. Pa tudi sleparski je ta človek. Kaj je vse počel s cerkvenimi stvarmi! Tako se vendar ne smejo zlorabljati blagoslovljene in celo posvečene reči. Župnik je le storil svojo dolžnost, ko je konec napravil temu početju. Res, da je njegova beseda osorna, ki odbija, toda jaz kot bivši vojak bi v njegovi koži ne bil delal drugače. Ljudje so včasih kakor stekli volkovi. Ne poznajo nobene mere, ne pravice. Lepa beseda ne izda ničesar. Še bolj so trdovratni, če se jih zlepa opominja. Mazila ne zadoščajo za take rane, treba je naravnost rane izrezati. In to je storil gospod župnik. Seveda je bolelo, kričalo se je, toda rana je izrezana, bolezen je ustavljena in na Vas je zdaj, gospod grof, da obvežete to rano, da jo izcelite."

„Bog pomozi in Stopenska Mati božja, dragi moj prijatelj! Začel sem uspešno, že se kažejo sadovi in z božjo pomočjo hočem nadaljevati vzvišeno nalogo dušnega pastirja."

Pred jezdecema se pokaže zburski grad . . .

VII.

Ana Felicita je kupila od sestre polovične pravice." Volčič: Zgodovina Šmarješke fare.

V zburskem gradu je takrat gospodovala Ana Felicita, hči Jurija Burgštalskega in Alemane Veronike. Alemana se je po Jurijevi smrti še dvakrat omožila, pa Bog je ni blagoslovil z zarodom. In tako sta podedovali Ana Felicita in Regata Terezija, hčeri prvega zakona, vsaka polovico zburske graščine. Ana je pozneje kupila od sestre polovične pravice in je ostala sama lastnica zburske graščine. Njen soprog Karol Henrik baron Schweiger pl. Lerchenfeldski je kmalu umrl in tako je ostala sama s svojim sinčkom Francem Karlom. „Bila je lepa, izobražena in pobožna dama ter izvrstna gospodinja," pravi o nji kronist Volčič.

Gradič Zbure je bil takrat še leseno, trhljeno poslopje, ko je Ana Felicita prevzela gospodarstvo. Oskrbnik ji je bil Volbenk Fringila. Po njegovi smrti se je vdova Fringila omožila s Tomažem Kinskim. Tomaž Kinski je bil baronki desna roka in se je mnogo trudil, ko je pripravljal gradivo za zidanje novega gradu. Oskrbniku Tomažu je pa žena Marija umrla čez šest let pa brez otrok. Tomaž je bil tedaj zopet vdovec.

nostni izprevod po mestu. Naprej so prišli lepo oblečene dubrovniške plemkinje, potem zastavonoše s hrvaškimi in srbskimi zastavami, godba, seljaki v lepih narodnih nošah. V izprevodu je bilo okoli 8000 ljudij. Godbe so igrale narodne slovanske pesmi.

Velik shod v Zadru. Zadnjo nedeljo je bil v deželnem dvorcu v Zadru velik shod, na katerem se je protestiralo proti razpustu občinskih svetov v Splitu in Šibeniku. Shoda so se udeležili skoro vsi dalmatinski deželni in državni poslanci in nad petsto zastopnikov dalmatinskih občin. Navzoč je bil deželni glavar dr. Ivčević z deželnim odborom. Shod je otvoril bivši splitski župan Katalinić. Za predsednika je bil izvoljen dr. Čingrija. Za podpredsednika vodja stranke prava Prodan in vodja srbske stranke Kulišić. Za zapisnikarja pa sta bila državni poslanec dr. Sesardić in dr. Tartaglia. Govorili so na shodu kot zastopniki strank: dr. Trumić, dr. Baljak, dr. Smodlaka in dr. Drinković. Sprejeta je bila resolucija: „Na shodu dne 24. novembra v Zadru zbrani dalmatinski državni in deželni poslanci, zastopniki dalmatinskih občin in delegatje vseh dalmatinskih političnih strank izrekajo narodom balkanske zveze, zlasti pa srbskim bratom, svoje občudovanje z željo, da bi bili uspehi, izvojevani z viteškimi napori in krvavimi žrtvami, kronani z zasluženim končnim uspehom. Obenem protestirajo proti poizkusom, naš narod zaplesti v bratomorno vojsko. Takisto protestirajo proti razpustu občinskih svetov v Splitu in Šibeniku, proti prikrajševanju ustavnih pravic v Bosni in proti komisarijatu na Hrvaškem."

Manifestacija v Splitu. Dne 25 novembra so se vračali poslanci dalmatinskega deželnega zbora iz Zadra mimo Splita domov. Na ladji je bilo tudi mnogo županov. V Splitu so napravili meščani in okoličani, ko se je parnik približal, velike manifestacije. Množice so zapele slovanske himne. Prišli so orožniki in so razgnali množice. Toda mnogo jih je udrlo na pomol pozdravljat hrvaške zastopnike. Prišla je stotnija vojakov, ki je razgnala manifestante. Policija je več oseb zaprla. En del mesta je bil razsvetljen in rakete so švigale v zrak.

Tri mobilizacijske predloge v državnem zboru. Vlada je predložila državni zbornici tri zakonske načrte z željo, da naj jih zbornica precej sprejme, in sicer: 1.) Zakon o naboru konj. 2.) Zakon glede podpiranja članov družin za slučaj mobilizacije. 3.) Zakon o tem, kako naj zasebniki in občine dajó stanovanja in prometna sredstva za slučaj mobilizacije. V ponedeljek pridejo te predloge na dnevni red v avstrijski in ogrski državni zbornici. Večina je zagotovljena.

Brambni odsek nesklepčen. Dne 27. t. m. je bila na Dunaju v brambnem odseku na dnevnem redu vladna predloga, da naj se ustanovi en nov vojni zbor. Odsekov predsednik pl. Pogačnik je odredil volitev za mesti obeh podpredsednikov, ker sta poslanca German in Guggenberg odstopila. Oddanih je bilo 24 glasov. Potem je pa predsednik zaradi nesklepčnosti zaključil sejo.

Kaj pravijo Nemci o vojni? „Grazer Tagblatt" je zadnji četrtek pisal tole: „Koliko časa še bo Avstrija le gledala? Precej bi morala siliti na to, da se razjasnijo njene razmere do Srbije in — ako se njene zahteve ne dajo izvesti mirnim potom — porabiti sedanji ugodni vojaški položaj. Danes, dokler Turčija ni še popolnoma potolčena, Avstrija lahko še skoro neovirano zasede Srbijo, zunaj stoječim srbskim armadam zabrani, da bi dobile pomoč, in Srbijo enkrat za vselej siloma nauči svojo voljo. Hudiča! Ali hoče Avstrija čakati, da bo Srbija postavila svoje čete na avstro-ogrski meji in da bo Rusija z mobilizacijo gotova?" — „Fremdenblatt" pa pravi: „Težave na Balkanu se do tega trenotka niso prav nič zmanjšale, ker se vprašanja niso rešila. Avstro-Ogrska je večkrat pojasnila svoje stališče in skrčila svoje zahteve na minimum. Glede teh zahtev ni pri nas nobenega kompromisa, ker jih ne moremo zmanjšati." — „Minimum teh zahtev (najmanj, kar more Avstro-Ogrska zahtevati), pa obstoja, kakor pravi „Reichspost", v zahtevi po samostojnosti in nedotakljivosti Albanije in da se napravijo taki gospodarski odnošaji Srbije do monarhije, ki nam dajo jamstvo za stalno urejeno politično razmerje."

Konzul Prochaska. Z Dunaja je bil konzul Edl poslan v Skoplje iskat konzula Prochasko. Spremljal ga je tja srbski državni tajnik Rakić. Par dni je Edl čakal v Skoplju, potem je pa iz Prizrena prišel tja od nemških listov umorjeni konzul Prochaska in je govoril z Edlom. S Skoplja je poslal Edl avstrijskemu zunanjemu ministru poročilo. Nemški listi trdijo, da je srbska cenzura glavni del tega poročila črtala.

Demonstracije v Budimpešti so bile zadnjo nedeljo, in sicer so se slišali klici „Živela republika!" Množica je napadla policijo s kamenjem. Policaji so potegnili sablje in začeli udrihati po demostrantih. Začeli so pokati revolverji. Nekemu redarju je padel konj, zadet od kroglje. Težko ranjenih je bilo več redarjev in 24 oseb je bilo težko ranjenih od udarcev s sabljami. Potem je policija napravila red in zaprla 86 demonstrantov.

Srbija hoče dobiti, kakor se je izjavil srbski ministrski predsednik Pasić, obal Jadranskega morja od Leša do Drača in zaledje (deželo za obaljo) od Djakovice do Ohridskega jezera. Ta zahteva je nasprotna avstrijskim interesom.

Kralja Petra, ki se je vrnil v Belgrad, so na kolodvoru prav slovesno sprejeli. Pozdravil ga je na čelu meščanstva belgrajski župan Davidović, ki je v govoru omenil, da mora Srbiji pripasti tudi Drač. Navzoči ministri so mu pritrdili. Kralj v odgovoru Drača ni hotel imenovati, pač pa je omenil srbsko primorje. Društva so kralju poklonila lovorjeve vence in en srebrn venec z napisi osvojenih mest. Kralj se je peljal potem v cerkev, kjer je bila zahvalna božja služba.

Črnogorcem prevaža vojake grški parnik „Antigona". Ta parnik je prepeljal na otok Krf 1200 turških vojakov, katere so bili Črnogorci vjeli na Dečiću. „Antigona" je pripeljala v barsko pristanišče tudi 200 Črnogorcev iz Turčije. Ti možje so služili po Turčiji že veliko let kot delavci in so se zdaj vrnili s svojimi družinami nazaj v domovino, ker so izvedeli, da bo doma zanje dosti kruha.

Nemški cesar je poslal ruskemu carju lastnoročno pismo, v katerem se mu ponuja za posredovavca med Rusijo in Avstrijo.

Italija je zadovoljna, da dobi Albanija samostojnost, delati pa hoče na to, da bo Srbija imela gospodarsko neodvisnost in da bo Italija imela trgovske stike s Srbijo.

Proti ruski vojni je ruski knez Menčikov, ki piše v „Graždaninu", da bi bil zločin, ako bi se Rusija podajala v vojno zaradi srbskega pristanišča.

Ruska vlada je bila vprašana, če bi dovolila, da bi se na Ruskem ustanovile katoliške organizacije. Odgovorila je, da tega ne more dovoliti. V Rusiji je katoliško ali poljsko eno in isto.

Volitve v dumo, o katerih uspehu smo poročali v zadnjem „Gorenjcu", so moč posameznih strank precej izpremenile. Oktobristi so izgubili mnogo mandatov; na kmetih so jim jih vzeli konservativci, v velikih mestih pa kadeti, t. j. stranka prostozidarskega mišljenja. V Varšavi so pa tudi kandidati poljske narodno-demokratične stranke podlegli naprednjaškim kandidatom prostozidarske stranke. V dumi imajo pravoslavni ruski narodnjaki in monarhisti večino. Vse neruske narodnosti in svobodomiselci so v opoziciji. Znano je, da konservativna ruska država zatira svobodomiselno in revolucijonalno gibanje. Zato je pač še nekoliko upanja, da se enkrat snidemo katoličani in pravoslavni na podlagi pozitivne vere kot spoznavavci Kristusovi.

Turški ministrski svet je dne 24. novembra posvetoval se o predlogih mirovnih pogajanj. Potem je Rešid paša odpotoval v turški glavni stan. Sultan je pa z lastnoročnim pismom prosil nemškega cesarja Viljema, naj posreduje, da bodo Bolgari stavili bolj ugodne mirovne pogoje.

Španska. V poslanski zbornici so zastopniki raznih strank obsojali atentat na ministrskega predsednika Canalejasa. Nekateri govorniki so od vlade zahtevali, da naj izda posebne odredbe zoper anarhiste in povzročitelje atentatov, četudi jih je treba iskati celo med poslanci. Rodbina pokojnega Canalejasa je dobila 30.000 peset letne pokojnine.

Ko so nekega dne ljudje videli prihajati kapelana Kinskega in oskrbnika Jurka iz Brinjevca na zburski grad, je bilo med ljudmi govorjenje, da se misli baronka zaročiti s svojim oskrbnikom.

„Čast mi je, gospod grof, da vidim Vašo Prečastitost pod mojo leseno streho. Čula sem že mnogo o odličnih lastnostih škocijanskega gospoda kapelana in prosim Vašega blagoslova," nagovori baronka Ana kapelana iz Škocijana, kateri je spočetka kazal zadrego in se oziral po dvorani.

„Tempora mutantur et nos mutamur in illis*)," gospa baronka! Kako hitro beži čas in zdi se mi, kakor bi bilo včeraj, ko sem študentovske burke uganjal po Vašem gradu."

Baronka se nasmeja in natoči gostu polno kupico čiste bojniščine.

„Še enkrat rečem, da mi je čast in da se veselim Vašega prihoda, gospod grof! Kar poželi Vaše srce, sem pripravljena ustreči in če bi Vaš prihod prinašal tudi svareče klice, ste nam vendar drag gost. Ali naj pokličem Vašega očeta? Tako sem zadovoljna ž njim, kar se da. Žal, da mu je Bog zopet odtegnil zvesto družico."

Žiga Kinski dvigne glavo, zahrka, kakor bi mu bilo nekaj obtičalo v grlu, pa odgovarja:

*) „Časi se izpreminjajo in mi se izpreminjamo v njih."

Dalje prih.

DOPISI.

Iz Tržiča. Balkanska vojna vpliva tudi že na naše kraje. V predivnici se že prenehali z delom ob sobotah. Delavstvo je s tem precej udarjeno. Kljub temu pa se po nekaterih gostivnah pridno popiva in pleše. Tudi ti slabi časi ne izpametujejo nekaterih. — V predivnici pa hujskajo socijalni demokratje, češ, da so duhovniki za vojsko. Ne vemo, ali so socijalisti tako neumni, ali so pa nesramni lopovi, da trdijo take gorostasne laži. Seveda jim ne veruje drugi, nego kak bedak. Kdor čita naše liste, bo vendar uvidel, da si vsi želimo miru in da naši poslanci ob vsaki priliki odločno nastopajo za mir, dočim ravno socijalisti hujskajo ne samo doma v Avstriji, temveč tudi zunaj države zoper monarhijo.

Iz radovljiškega okraja. Okrajna učiteljska konferenca za radovljiški okraj se bo vršila dne 7. decembra na Jesenicah. Ker ne maramo natolcevati, ne bomo trdili, da se je za konferenco nalašč izbral postni dan pred praznikom Brezmadežnega Spočetja. — Učiteljstvo bo volilo ta dan dva svoja zastopnika v c. kr. okrajni šolski svet. Liberalci kandidirajo nadučitelja Val. Zavrla iz Begunj ter učitelja Janeza Šego iz Radovljice.

Iz sorske občine. „Slovenski Dom" napada v zadnji številki naše ljudi, češ, da so naše Marijine hčere poslale 200 K „Slovenski Straži", ter hudomušno pristavi, da niso nič vedele, zakaj. Nadalje pravi ta list, da so naši fantje nabrali za ranjence na Balkanu 117 K 22 vin. in da je bila ta vsota izročena v tako varne roke, da se gotovo ne izgubi, in da računov in pojasnil, kako in kam se je denar porabil, ne dočakamo na tem svetu. Na koncu trdi dopisnik, da v take klerikalne namene nabirajo ljudje, ki iščejo korit med naprednjaki. — Pribijemo!

Novičar.

Proračun mesta Kranja. Dohodki znašajo: Preostanek tekočega leta 600 K, obresti obligacij in hranilničnih vlog 410·20 K, posestva 7373 K, pravice 3200 K, pristojbine 440 K, razni dohodki 590 K, skupaj 18 013·20 K. Izdatki bodo naslednji: davki 599·90 K, zavarovavni obroki proti požaru 100 K, poprave mestnih poslopij 980·30 K, ljudska šola (vzdržavanje petega razreda dekliške šole vštevši) 3423·97 K, obrtno-nadaljevavna šola 900 K, cesarja Franca Josipa državna gimnazija (amortizacija zgradbenih troškov, vzdrževanje poslopja, podpora dijaške kuhinje) 11.500 K, plače 11.906 K, občinska pisarna, stražnica, prostori mestne hranilnice 360 K, razsvetljava mesta in mostov 1700 K, ceste, cestni prehodi, pota, prostori 6000 K, 38 % prikladek za pokritje zgradbenih in vzdrževavnih troškov vodovoda 7036·84 K, razni izdatki 5100 K, potemtakem vseh izdatkov 58.956·71 K. Primanjkljaj torej znaša 40 943·51 K, ki se pokrije takole: 40 % naklada na direktne davke (osobna dohodnina izvzeta), kateri davki se cenijo na 47.023·04 K, znaša 18.809·21 K, 30 % naklada na indirektne davke (užitninski davek 5112·35 K, davek na pivo 1400 K) in 5 % vodovodna naklada na hišno najemnino v znesku 9000 K. S tem se doseže pokritja 34.321·56 K, torej še vedno manjka svota 6621·95 K, ki se pokrije z ostanki iz prejšnjih let in z zneskom, katerega je občina založila v vodovodno podjetje.

Odlika skladatelju. Častno diplomo je izročil idrijski pevski zbor zaslužnemu skladatelju preč. g. župniku in duhovnemu svetniku Jak. Aljažu na Dovjem.

O srbskih ministrih in generalih trdijo socijalnodemokraški listi, da so zato tako odlični in nadkriljujejo nemške državnike, ker so Marksisti in so v prejšnjih letih radi pili iz vrča socijalistične učenosti. Dve reči se pa s to trditvijo ne vjemata. Od rdeče internacionale se srbski državniki niso veliko naučili, ker so ohranili živ narodni čut, katerega pri rdečkarjih zastonj iščemo. Prav radi pa Srbi ne morejo imeti naukov očeta Marksa, ker so pred kratkim učence tega očeta, ki so prišli na Srbsko ter poročali o vojni, pognali nazaj čez mejo.

Rdečkarji in vdove. Nedavno so rdečkarski listi velik šum gnali in se silno potegovali za čast svojega državnega poslanca Silbererja, ki se je ponesrečil na gorah. Ko se je pa sedaj njegova vdova Roza Silberer, ki živi na Dunaju, oglasila pri socialdemokratični bratovski skladnici za pokojnino, katera ji pristoja, je bila odklonjena. Morala je najeti odvetnika, da ji bo pomogel do pravice.

Učenje jezikov. V Ljubljani se trudijo vse stranke zato, da prirejajo tečaje za učenje jezikov. Tu so tečaji za nemščino, slovenščino, francoščino, ruščino, bolgarščino i. t. d. Ali bi ne bila dolžnost vlade, napraviti nekoliko več šol za vso to ukaželjno mladino?

Trepčo Vas pri Žužemberku je pokončal požar, ki je upepelil 14 hiš in nad 30 gospodarskih poslopij. Ostalo je le še devet hiš in cerkev. Škode je 90.000 kron. Ker so bili posestniki zavarovani le za komaj 30.000 kron, so podpore zelo potrebni. Milodari naj se pošiljajo župnemu uradu v Žužemberku ali pa županstvu v Dvoru.

Cestni odbor za skladovni okraj kranjski je imel pod predsedstvom g. dež. poslanca Zabreta seio, na kateri se je sprejel proračun za leto 1913. Izdatki za deželne ceste v znesku 4236 K so pokriti s prispevkom deželnega odbora po 2936 K in z onim okrajno-cestnega zaklada v visokosti 1300 K. Izdatki za okrajne ceste so proračunani na 33.926·11 K (vzdrževanje okrajnih cest 29.126·11 K, prispevek za deželne ceste 1300 K, pokritje primanjklaja iz leta 1912 po 3500 K ki je nastal vsled suše leta 1911, in se je na direktnih davkih odpisalo 11.926·30 K, s tem so se pa cestne doklade zmanjšale za 3453·63 K. Vsled elementarnih nezgod so se morali primerno popraviti mostovi v Goričah (čez Golniščnico), Preddvorom (čez Kokro) in v Cerkljah (čez Reko), kar je veljalo okrog 3000 K. V pokritje potrebščin za okrajne ceste se bo pobirala v letu 1913 od 141.358·82 K znašajočih direktnih davkov 24 % cestna doklada.

«S trebuhom za kruhom» — to je edino geslo socijalnih demokratov. Če se gre za trebuh, pravijo: „Boj mora v vsakem slučaju trajati do zmage!“ Če se gre pa za kakšne višje ideale, n. pr. vero, narodnost, domovino, je pa socijalistična internacijonala proti boju, proglaša mirovne manifeste in poskritje vse rdeče zastave.

Pastirski list ljubljanskega knezoškofa, ki govori o največji narodni nesreči, namreč o pijančevanju, se bode bral v adventu po cerkvah. Bolj primernega in bolj koristnega predmeta Presvetli, ki ljudstvo ljubi, ni mogel izbrati vernikom za adventno premišljevanje.

Umrl je v Šmartinu pri Kranju posestnik V. Hafner, katerega je delavec Jakob Bertoncelj oklal z nožem.

Umrl je v Ljubljani profesor Ivan Orožen, ki je spisal lepo knjigo o kranjski deželi in več drugih spisov. Bil je tudi vnet planinec, po njem se imenuje koča na Črni Prsti.

V Gradežu je pogorel hotel „Lido“. V Trstu so zaprli lastnika tega hotela, ker ga dolže sokrivde požiga.

O mobilizacijskih predlogih v državnem zboru razglaša c. kr. dež. predsedstvo za Kranjsko, da ukrep, da je vlada vložila te vojaške predloge, ki so bili že dolgo časa pripravljeni, nikakor ne dopušča tolmačenja o kaki mobilizaciji, temveč se splošna situacija ni izpremenila.

Naša domača zavarovalnica. „Primorec“ je prinesel v eni izmed zadnjih številk sledečo vest iz Podbrda, ki pa je tudi za gorenjske kraje važna ter jo radi tega v celoti ponatisnemo. Po naši okolici se klati neki človek, ki se izdaja za agenta društva „Feniks“, je pa le oskrbnik neke vile ob Bohinjskem jezeru. Le-ta človek se je spravil posebno na našo, edino slovensko, domačo „Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani“ ter jo obkлada z raznimi neresnicami, seveda z namenom, da pridobi ljudi za tujo zavarovalnico in spravi v žep zaslužek. V pojasnilo bodi povedano, da je prav Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani ono podjetje, ki je prisililo v zadnjih desetih letih tudi ostale tuje zavarovalnice, ki so imele do tja proste roke in so izkoriščale naše ljudstvo, da poslujejo bolj pravilno, da ima ta domača zavarovalnica že blizu 100.000 članov, kateri potom vzajemnosti krepijo domači zavod, da je plačala samo v tekočem letu nad 300.000 K odškodnine; in to nemudoma po ugotovljeni škodi, ter da jo ščiti poleg obilnega dohodka na zavarovalnini in vzajemnosti tudi obilni rezervni zaklad. Naša edina domača zavarovalnica napreduje — in tujca je strah! Dotičnega človeka si bo pa treba ogledati na drugem kraju, če ne bo dal miru.

C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju razglaša: Kakor se mi poroča, se trosijo okolu vesti, da je denar, naložen v hranilnicah in posojilnicah, sploh v denarnih zavodih, v nevarnosti, ako izbruhne vojna. To je vse obsodbe vredno beganje ljudstva, kajti denarja, ki je naložen v denarnih zavodih, ne more vzeti nihče in tudi vojska ne. Naj se pripeti v državi karkoli, denarnim zavodom zaupan denar ostane nedotaknjen in nobena moč ne bi mogla in smela poseči po njem. To se mi zdi potrebno dati javnosti v vednost ter svarim vsakega, vznemirjati ljudstvo, ga hujskati in pripravljati do tega, da iz popolnoma neutemeljene in prazne bojazni zahteva svoj denarnemu zavodu zaupan in slejkoprej najvarnejše in dobičkanosno zaupani denar nazaj. Proti vsakomur, ki bi razširjal katerekoli vznemirjajoče, lažnjive vesti, se bo najostreje kazensko postopalo. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 27. novembra 1912. Schitnik.

Izžrebane srečke „Slovenske Straže“. Prvi glavni dobitek v vrednosti 5000 K je zadela številka 67.932. Drugi glavni dobitek v vrednosti 1000 K je zadela številka 86.108. Tretji glavni dobitek v vrednosti 500 K je zadela številka 82.975. Četrti glavni dobitek v vrednosti 500 K je zadela številka 11.323. Dvanajst številk pred temi številkami in trinajst za njimi dobi dobitke v vrednosti po 20 K. Dobitke v vrednosti po 100 K so zadele naslednje številke: 86.079 — 64.884 — 6373 — 36.150 — 49.797 — 25.300 — 82.882 — 64.922 — 72.279 — 9563. Deset številk pred temi številkami dobi dobitke v vrednosti po 10 K. Dobitke v vrednosti po 50 K so dobile številke: 45.614 — 13.059 — 93.959 — 30.670 — 91.771 — 32.495 — 28.412 — 60.964 — 96.870 — 5357 — 62.922 — 42.256 — 26.631 — 78.342 — 62.726 — 10.068 — 47.874 — 94.920 — 25.870 — 33.853 — 93.771 — 28.776 — 86.898 — 42.139 — 55.631 — 78.188 — 78.308 — 93.975 — 19.125 — 49.110 — 37.262 — 52.675 — 20.849 — 59.377 — 92.163 — 35.894 — 19.998 — 99.250 — 89.815 — 26.229. Petnajst številk pred temi številkami in petnajst za njimi ima dobitke v vrednosti po 5 K. Natančni zapisnik vseh srečk se lahko pogleda v trgovini g. Marenčiča v Kranju.

* * *

Krk. Državno pravdništvo in sodnija na Krku se zastonj trudita, da bi poizvedela, kdo je namešal strupa v mašno vino škofu Mahniču. Škof Mahnič je bil ta čas slučajno bolehen in ni maševal. Ker je njegov tajnik č. g. Pavlič maševal s tistim vinom, je naenkrat nevarno zbolel za zastrupljenjem. Sedaj se je g. tajniku zdravje zboljšalo.

Napad na smodnišnico pri Gradcu se je nameraval te dni. Napadavec je ustrelil na stražo in ranil na roki vojaka Vincenca Babiča. Babič je streljal, pa ni zadel. Zastonj so iskali napadavca.

Eksplozija v tovarni za dinamit. V Šent Lambertu na Štajerskem sta se pripetili dne 21. novembra dve eksploziji. Prva ob četrt na pet popoldne, druga ob 8. uri zvečer. Pri prvi eksploziji je bil v koči prisoten mašinist Karol Vrulih, kateri je bil vsled eksplozije strašno razmesarjen. Vrulih je bil na mestu mrtev. Pri drugi eksploziji zvečer je bilo navzočih več delavcev, ki so se pa še pravočasno rešili.

Na Bavarskem je upravno sodišče izreklo, da se smejo mrliči sežigati, kakor je to dovoljeno že po drugih nemških zveznih državah. Nekateri Nemci menijo, da potem, če se človek sežge, njegovo vstajenje od mrtvih ne bo mogoče.

Srbi so zasedli doslej 76 tisoč kvadratnih kilometrov turškega sveta. Vsa Srbija pa meri le 48 tisoč kvadratnih kilometrov.

Iz obleganega Skadra. Turški poveljnik Riza beg je dobro organiziral obrambo mesta. Tu je dosti streliva in hrane. Vojakov ima 26 tisoč. Z gor še vedno prihajajo turški bojevniki. Riza beg pravi, da Črnogorci ne dobijo Skadra, ako jim ne pride 30 000 Srbov z dobrimi topovi na pomoč. Cena kruha je poskočila, pa ne zaradi pomanjkanja moke, kajti moke imajo v Skadru še okoli 8000 vreč. V mestu manjka drv, ker jih zavoljo črnogorskega bombardiranja ne morejo dobivati iz okolice. En kilogram kruha stane 3 albanske piastre ali 60 avstrijskih vinarjev. Dne 14. novembra je bil hud dan. Naenkrat so začele frčati črnogorske kroglje v mohamedanski del mesta, ki je najbolj obljuden. Potem se je vsula ploha granat. Ženske so bile silno prestrašene. Vse je bežalo semtertja, večina je tekla v krščanske mestne dele. Po hišah in cestah so bili grozni prizori. Moški, ženske in otroci so ležali na cestah mrtvi in ranjeni. Najgosteje so padale granate na cesto, po kateri so bežale ženske z otroci. Matere so vpile in gledale blazno, otroci so pa jokali in begali kakor izgubljene ovčice. „Moji trije sinovi so mrtvi!“ je bridko zavpila neka žena. Podobna usoda je doletela mnogo drugih mater. Črnogorci so streljali na mesto tudi ponoči. Goreče hiše so jim kazale smer, v kateri naj streljajo. Črnogorci so hoteli izvabiti čete iz utrdb, da bi potem naskočili mesto. Riza beg je dal ukaz, da posadka ne sme zapustiti taborišča. Turki streljajo malo, ker se jim zdi škoda, da bi tratili strelivo.

Trpljenje vojakov. Prejšnji četrtek je prišel general Vukotić po dolgem, napornem maršu z vzhodnim oddelkom črnogorske armade v stan prestolonaslednika Danila. Vukotićeve čete so nenadoma dobile povelje, da morajo prispevati eno brigado in artilerijo za boje pred Skadrom. Vukotić je izvršil s svojimi četami pohod, ki mu ga ni kmalu enakega. Pri Bogačiči so morali vojaki prehoditi 2273 metrov visoko goro, na kateri je bilo snega nad meter visoko. Ko so dospeli v višino 1800 metrov, se je vzdignil strahovit vihar s snežnim metežem. Veliko konj je poginilo, vojakom pa je tako bleščalo, da jih je mnogo popadalo v globočino. Drug drugemu niso mogli pomagati, ker niso videli niti tri korake daleč. Od prednjih čet je izginil ves oddelek. Ko so šli že proti dolini, je iznova izbruhnil vihar in poginili so skoraj vsi konji. 60 mož je šlo v koloni čez razpoko, ki je bila zakrita s snegom. Vseh 60 se je pogreznilo, rešitev ni bila mogoča in potegnili so konji s seboj tudi dva voza živil. Popolnoma onemogli so vojaki dospeli v Obino. Čez dva dni so nadaljevali pohod čez Businje.

Zakaj čepi bolgarska vojska pred Čataldžo? Vzrokov za to je več. Prvi vzrok je ta, da bi zaščitnice balkanske zveze, namreč Rusija, Francoska in Angleška, ne bile zadovoljne, ko bi Carigrad zasedla Bolgarija, ker imajo svoje namene, oziroma še same o tem niso edine, čegav naj bi bil. Zato jim še najbolj kaže, če zazdaj ostane turški. Škoda bi bilo tedaj, če bi Bolgari prelivali kri za stvar, ki jim ne koristi. Drugič je pa to: na oni strani Čataldže grozno mori kolera, ko bi šli Bolgari v Carigrad, bi kaj lahko okužena postala vojska in kolera bi se zanesla še v Bolgarijo. Tretjič je Bolgariji treba paziti, kaj se godi za njenim hrbtom. Bolgarija ima previdne diplomate. Pripravljena hoče biti tudi na to, če bi ji kdo padel za vrat, ko je izrabila svoje boljše moči.

Novejše vesti.

Koliko je ura? Oni teden je bil načelnik generalnega štaba Schemua s prestolonasledникom Francem Ferdinandom v Berlinu in grof Thurn je bil pri ruskem carju. Ta teden je pa armadni nadzornik Konrad pl. Hötzendorf prišel s posebnim pismom avstrijskega cesarja k romunskemu kralju v Bukarešt. Rusija in Romunija se oborožujeta naprej, prva proti, druga baje za Avstrijo. Srbi so zasedli Drač, Grki so pred Valono — dve najbolj občutljivi točki na Jadranskem morju za avstrijske interese. Proglas albanske samostojnosti veseli avstrijske Nemce. Srbija po sili hoče imeti Drač. Avstrija pa hoče imeti mir, če se izpolni njena volja, sicer pa iz previdnosti računa z vojsko.

Dunaj, 29. novembra. Vladne tri mobilizacijske predloge so napravile pri vseh poslancih veliko vznemirjenje, ker pomenijo razširjenje že obstoječe vojaške dolžnosti.

Dunaj, 29. novembra. Srbi so zasedli Drač in Dibar. Turkov se je nabralo pri Janini 50.000 mož. Pogajanja za mir se med Turki in Bolgari ugodno razvijajo.

Dunaj, 29. novembra. Srbski princ Jurij ima vročinsko bolezen. Obolel je tudi črnogorski princ Danilo. Zadnjo noč so Črnogorci hudo streljali na Skader.

«Reichspost» je postala Slovanom jako sovražen list. Spleta laži in hujska na vojno, da je groza. Odkod je prišla čez noč ta izpremenba?

Budimpešta, 28. novembra. Tukaj je imelo 50 članov hrvaško-srbske koalicije konferenco. V dvorano je prišel policijski svetnik Toth z detektivi, ki so iskali dr. Šusteršiča, dr. Masaryka in Kramaža, češ, da se ne smejo kot člani tuje države udeležiti konference. Ker pa teh treh „tujcev“ ni bilo na konferenci, so jo policaji odkurili.

Sarajevo. V Bosni in Hercegovini se je doslej nabralo za srbske ranjence 505.000 kron.

Belgrad, 29. novembra. Konzulu Prochaski so se baje zgodile neke neprijetnosti, katere so zakrivili Albanci. Srbska vlada bo krivce kaznovala.

Belgrad. Semkaj so pripeljali 20 poljskih in 12 gorskih dobro ohranjenih Kruppovih topov, ki so jih Srbi Turkom zaplenili v bitki na Kumanovem. V Kragujevac so pa odpeljali 190 turških, nekoliko pokvarjenih topov, da se hitro popravijo, 156 voz streliva ter 100.000 pušk in zelo veliko krogelj.

Belgrad. Srbija pošlje bolgarski armadi še 60 tisoč mož na pomoč. Prej jih je že dala 50.000. — Doslej stoji pred čataldškimi utrdbami 7 bolgarskih baterij. — Zadnji srbski rezervni častniki in vojaški uradniki so bili pozvani, da naj nemudoma pridejo k armadi. — Srbski častniki v Ferizoviću so kralju Petru podarili zgodovinsko slavni meč srbskega kralja Uroša.

Prizren. Albanci so pri Sejesu zahrbtno napadli tren srbske kolone, ki koraka proti Adriji, in vojake pobili. Nato je srbska pehota obkolila albanske vasi in jih požgala.

Drač, 27. novembra. Albanci so proglasili Assad-beja za provizoričnega guvernerja samostojne Albanije. Snele so se turške zastave in razobesile zastave neodvisne Albanije: črni orel na rdečem polju. Srbi stoje pri Kroji, 30 km od Drača; njihova vojska šteje 10.000 pehote in 500 konjikov.

Sofija, 29. novembra. Bolgari so vjeli pri Čataldži 9000 Turkov in jih odpeljali v Dimotiko.

Sofija. Rekruti letnika 1914. so za dan 3. decembra pozvani pod orožje. — Telesna straža kralja Ferdinanda je odšla na bojišče.

Sofija. Vsa poročila listov, da Bolgari grdo delajo s turškimi ranjenci, so izmišljena.

Sofija. Bolgarija je odločno proti temu, da bi na koncu vojne sklepala evropska konferenca o balkanskih zadevah.

Drinopolj. Bolgari so vzeli dva velika mlina pred mestom. Ker drugih mlinov tu ni, preti lakota. Bolgari in Srbi močno streljajo na mesto. Del mesta je v plamenu.

Atene, 29 novembra. Otok Samos so zasedli Grki in ondi postavili svojo vlado med navdušenjem ljudstva.

Atene. Grki so zasedli otok Saseno, ki leži nasproti Valoni. V Prevezi so Grki izkrcali velike oblegovavne topove, ki jih bodo rabili pred Janino.

Atene. Sem so pripeljali 500 vjetih turških častnikov in 600 vojakov iz Soluna, ker so ondi hoteli napraviti vstajo.

Carigrad. Kiamil paša je za to, da naj se vojna nadaljuje. Pred Čataldžo Turki in Bolgari delajo nove utrdbe.

Čataldža. Vrše se tu mirovna pogajanja v nekem železniškem vozu.

Današnji številki smo priložili zvezčič: „Zgodovinske črtice o slovenskih Šmarnicah.“

DRUŠTVA.

V «Ljudskem Domu» v Kranju bo jutri zvečer ob pol 8. uri predavanje o Lurdu. Govoril bo č. g. Peter Bohinjec.

„Miklavžev večer“ bo letos v „Ljudskem Domu“ v Kranju dne 5. decembra ob 6. uri z novim vsporedom.

„Meščanska zveza“ v Kranju bo imela sestanek prihodnji torek zvečer ob $^1/_2$8. uri pri „Zlati ribi“.

Proslavna veselica desetletnega obstoja društva „Kranj“ se je vršila zadnjo nedeljo v sledečem redu: G. prof. dr. Capuder je v vznesenem govoru poudaril pomen, namen in smoter izobraževavnega društva, ki naj vsestransko prednači in služi za vzgled in središče izobraževavnemu delu v Kranjski okolici in lepi Gorenjski. Talentirani domači igravci so nato uprizorili šaljivo spevoigro „Ribičeva hči“. Igra je v celoti uspela in gre pohvalna zasluga igravcem. G. Bradaška je igral ribičevo vlogo s svojo znano rutino in mojstrsko sposobnostjo, žel je zlasti za kuplete smeh in aplavz. Istovredno v igranju in kupletu je temperamentno igrala vlogo ribičeve hčere Jele gdč. Pavla Strniša. Prav dobro poantirano je rešila svojo nalogo gdč. Lukmanova, nič manj izrazito vlogo matere Katarine gdč. Ručigajeva. Gdč. Mici Mohor je v kupletu mojstrski konkurirala z Jelo. Povoljno so igrali gg. Florijančič, Hudovernik in Potokar. Maske so bile primerne, proizvajanje kupletov, katere je spremljal na klavir g. Ciril Mohor, je bilo sigurno in živahno. Ton nekaterih scen je bil deloma že rahlo erotično-liričen. Grajalo se je slamnatega deus ex machina, ki naj bi bil po avtorjevi izjavi nekaka satira, romantična ironija. Namen igre: neprisiljeno zabavati, je po zaslugi igravcev vspel. Zadovoljila je tudi klaviolina in so želi proizvajani komadi aplavz. Čustveno nežen, lirsko mehak je bil nastop gdč. Mici Mohor v Nedvedovem: „Na tujih tleh“ in „Pogled v nedolžno oko“. Veselica je bila dobro obiskana, zabava prav živahna.

V Naklem bo jutri seja „Orlov“ kranjskega okrožja. Govoril bo g. I. Podlesnik.

V Tržiču bo jutri ob 11. na javnem shodu društva sv. Jožefa govoril poslanec dr. Krek. — V četrtek bo ob polosmih zvečer Miklavžev večer, združen s skioptičnim predavanjem.

SLOVSTVO.

Vojska na Balkanu 1912. Cena prvemu sešitku 40 vin., cela knjiga bo veljala 3—4 krone. Prvi sešitek te knjige je ravnokar izšel, drugi sešitek sledi že v začetku prihodnjega tedna, nadaljevanje pa v tedenskih presledkih. Prvi sešitek obsega prazgodovino te vojske, ki je za umevanje poznejših dogodkov neobhodno potrebna. Najzanimivejša in najbolj privlačna tvarina o novih vojnih dogodkih in operacijah sledi v prihodnjih sešitkih. Knjigo sta sestavila c. kr. profesorja Anton Sušnik in dr. Vinko Šarabon. Priporočamo to delo, ki bo gotovo podalo lepo sliko o težkem boju na jugu. Delo je bogato ilustrirano.

I. izkaz daril zr „Rdeči križ balkanskih držav“. Odbor za nabiranje prispevkov „Rdečemu križu balkanskih držav“ je prejel do 20. t. m. v denarju naslednja darila v skupnem znesku 1570 K 96 v. Darovali so: Po 100 K: Mestna občina kranjska. — Po 50 K: Ga. Mat. Majdičeva. — Po 22 K: Hlebš Ferdinand. — Po 20 K: Majdič Josip, Majdič Anton, ces. svetnik Karol Šavnik, Dolenz Edvard, Sajovic Janko, dr. Šavnik Edvard, J. P., dr. Štempihar, Marenčič Rajko, kranjski gimnazijci. — Po 18 K 30 v: Uradniki in uradnice g. Vinka Majdiča. — Po 14 K: Kegljanje „pri Triglavu“ (po Iv. Sušniku). — Po 13·04 K: Beseński lovci pod geslom: Lovci v Rakovci darovali, ker v Dovježu niso nič streljali, municijo pribranili, Balkancem 13·04 K podarili. — Po 10 K: Ciril Pirc, Polak Ferdinand, župan, dr. Dolar, Korošec A., živinozdrav., Fock Ign., Kuralt Fr. ml., Logar Ivanka, Šavnik Leopoldina, mag. Šavnik Fran, Grobath, Šavnik Olga, Berjak-Omersa, Rakovc Ivan, Windischer Karl, Prevc Marija, dr. J. Kušar, prof. Detela, Barle Fr. iz Ljubljane, ing. Emmer, Pavšlar, notar Šlamberger, Kokalj R., Logar Jos., Jeršin, Primskovo, Kuralt st., svetnik Aljančič, Majdič Peter-Merkur, Omizje v gostivni g. Lovra Rebolja, poravnava Kosmač ca. Žebre, Ad. Rohrmann, Volčič Iv., neimenovan, dr. Herle, okr. gl. Schitnik, Bizjak Pavel st., Marenčič Janko, knezoškofijski dvorni kapelan. — Po 8 K: Holzhacker, okr. sodnik Deu Oskar. — Po 6 K: Omizje v gostivni Jaka na Trati, omizje v gostivni Joška na Trati. — Po 5 K 86 v: Šavnik Meta. — Po 5 K 60 v: Zbirka Sokolov telovadcev 4. XI. — Po 5 K 42 v nabral Nič. — Po 5 K: Pavlin Alojzij, Podbrezje, Pogačnik Anton, župan, Podnart, Jagodic Iv., Slajpah Rado, Rakovc Fr., Golob Mat., Jezeršek Fr., M dr. Kušarjeva, Jezeršek Mar., Jakofčič Mar., Pučnik Berti, Bizjak Anton, Kokalj Rudolf, Šinkovc Anton, ravnatelj Fajdiga, cesarski svetnik Orehek, Kranjc Zdravko, sodni svetnik Pogačnik Iv., davkar Ahlin Jos., nadučitelj Luznar, Mihelič, Fock Makso, Golob Mar., Rebolj Lovro, Likozar Josip, Kokalj, Adamič, Savnik Ivan, Ilirija, dekan Koblar Ant., Onam Onamo, dr. Leskovic, Zeball Rudolf, sodnik Pernuš, Jezeršek Anton, Vidmar, Zupančič Fr., Pučnik Konrad, Keršič Mar., Cvar Josip, Planinšek, Sajovic F. Ks., Krenner Fr., Mukusch L., Jeglič R., Lazar Lojze, Tajnik Josip, Ovčjak, Gorjanc Jakob, Pirc Iv., Depoly Iv., Šušteršič Iv., naduč. Ivanc, Rus V., Sebacher, Rooss M., Šavnik Olga, Miklavčič J., Zbašnik, dahovnik, Hrastje, Gogala Iv., Železnikar Iv., Trst. Bidovc Iv., Zalog, Likozar, Valenčič, Levičnik V., Potočnik, Kmet Sv., Steska, komisar, Handžar. — Po 4 K 50 v: Zbirka Mrak Jernej - Sivec, Kokrica. — Po 4 K 10 v: Drukar Anton. — Po 4 K: Omerza Ana, Šušteršič + Potočnik, Pfeifer Iv., Grajzer Ivan, Volčič Mar., Lampe Ivan, Jugovič Franja, Jugovič Katinka, Rebolj Ig., Zupanc, Nastran Fr., Rudno. — Po 3 K: Dr. Edvard Globočnik, Rakovc, Lampret Iv., Markič, Mihelič, Fink, Ažman M., Mlejnik, 2 neimenovana, Šumi J., Rus Rud., Babič P., Petelin Ant., pl. Premerstein, Grundner Mar., Benedik Fr., inž. Bloudek, Jäger Karl, Mally Ana, Delhunia, oficijal, Zbirka M. Zacherl, Fajdiga Palmira. — Po 2 K 40 v: Stražiško omizje pri Joštarju. — Po 2 K: Cof Ivan, Puhar Leopold, Anzelc, Pfundner Vilj., Kruh Rudolf, Šumi Fr., Geiger, Zorc Rudolf, Masten Iv., Peterlin, Mayr Marija, Potuček Rajko, Kummer Iv., Hafner, Zaherl Dav., 2 neimenovana, Volčič Franc, Kerč Kat., Rant, Rozman J., Suhadolnik Fr., Pavšlar M., Černe, Bajželj Ant., Uranč Rotija, Colnar Iv., Dobeic O., Petrič, Steinbauer Marija, Bidovc Anton, Ovin Fr., Pernič Fr., Pezdič A., dr. Herle, trgovski pomočniki, Kette, Molj, Fischer, Jezeršek Fr., Joštar, Rooss Edm., Fuso Jos., Demšar Fr., Omersa, F. S., Kranj. Pravst Malči, Papler Alb., Lukeš F., Schwarz Iv., Polak Rado, Nadižar, Šega M., Pevc Cila, Ukmar, Zekki paša, Erzar. — Po 1 K 60 v: Markovič Marjana. — Po 1 K 52 v: dr. Herle. — Po 1 K 40 v: Jaklič + Pečanka. — Po 1 K 20 v: Eržen Marija, Pikuš, Cvirn, Jeran. — Po 1 K 10 v: Zupanc Fani. — Po 1 K: Tratnik, Podbrežan, Murovc Ant., Kavčič, Peternel M., Keršič M., Pogačnik Fr., Amon Mih., Coi, Blaznik, Česenj, Exler, Žebre Mar., Šušteršič Mar., Nič Ana, Brilli A., Bitenc, Špenko, Türinger M., Levičnik Iv., Bedenk, Šink, Rakovc, Merk, Čelešnik Rado, Nič Feliks, Kotzbek, Kump, Zupančič, Ullrich R., Rode, Pečnik A., Krek, Mayr Ana, Gogala Ant., Česenj Mar., Kobau Peter, Magušar Franc, Pavlin Marija, Štirn Franc, Starovašnik, Benedek, Fajdiga B., Krenner, Kušlan, Zajc Fani, neimenovan, Skrem Ana, Suhadolnik, Babič, Kovač, Engelmann J., Prosen Francka, Soklič, Šinkovc, Vreg Fran, 3 neimenovani, Janša, Vrtovšek, Polec Jos., Pucher Ferd., Oblak Mar., Gostnar Mar., Štefe Fr., Balantič Lenka, Demšar, Čadež Mar., Pollak J., Pollak M., Soklič Ant., Belec Vinko, Čampa, Luznar M., Badiura Fr., jurist Fajdiga, dr. Leskovic, Leskovic iz Ljubljane, Pogačnik Fran, Šepaher, Šinkovc ml., Tajnik, geom. Zupančič, Puhar, Strniša, Pakič M., Kikelj, Markič, Čelik Franc, Ručigaj, Plut Št., Nadižar, Engelmann Ant., Exler Fr., Papler Iv., neimenovan, Zupančič Iv., Weinberger Josip, Mohar Ciril, neimenovan, Matekovič, Nadižar, Čirčiče, Bizjak, Kosmač Ivan, Kocmur M., Auerhammer, Železnikar, Berger, Merk, komisar, Žagar Al., Srakar, Bidovc M., Novak, Prebačevo, Podgornik, Krmelj, Ažman, Hudabivnik, Kokrica, Majdič, Gogala, Štefe, Vrhunc, Kuster, Žumer, Koželj, Stare, Ažman Fr., Kukavica, Horvat, Pernič. — Po 80 v: Vrtačnik, Ručigaj, Rozmanič, Kosec. — Po 70 v: Schwarz in Petkovšek, Pikuš. — Po 60 v: 2 neimenovana, Schiebel, Auerhammer, Bučar, Trpin, Tomšič, Drinovc, Kunstelj, Cvar. — Po 50 v: Ulčar Jakob, Zadražnik, Suhadolnik. — Po 48 v: Radočaj Nikolo. — Po 40 v.: Tevž Fr., Rant, Janežič Fr., Sršen, Nadižar, Sirčev Jur, Jamnik, neimenovan, Fertuna, Berličeva M., Drinovc, Lenard, Kos, Opeka, Kosmač. — Po 30 v: Viršek, Noč, Prešar. — Po 20 v: Brovč Jože, Svetličič Fr., Zajc Peter, Hočevar, Mejač, neimenovan, neimenovan, Štular J., Černič, Pogačnik, Štular, Kurent, Rogrč, Gašperlin, Žontar, Moravec, Kumež, Perdan, Okorn, Bizjak, Vreček. — Po 14 v: Neimenovan. — Po 10 v.: Neimenovan, Perne.

Moja stara izkušnja me uči in drži, da za odpravo izpustljajev, kakor tudi za nego kože, ni boljšega mila kakor je svetovnoznano **Steckenpferd lilijino mlečno milo** Bergmanna in dr., Tešin ob Labi. — Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah, parfimerijah i. t. d. — Ravnotako je brez primere Bergmannova lilijina krema „Manera“ za nego nežnih, belih damskih rok; v škatljicah po 70 vin. se dobi povsod. 147 50—33

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in **Fr. Holzhacker,** konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne izven velikih praznikov na razpolago. 183 48

Stanovanje

obstoječe iz hiše s hlevom, **se odda takoj v najem.** Polja in košnje je toliko, da se lahko redi dvoje goved. Odda se tudi stanovanje brez polja. 334 3—3

Natančneja pojasnila v Prevoli pri Kranju.

Priporoča se

trgovina s špecerijskim blagom deželnimi pridelki in delikatesami

kakor tudi

kavarna in zajutrkovalnica

Zdravko Kranjc

v Kranju („Zvezda“).

Istotam 338 1

se sprejme učenec.

336

Kmetija

srednje velika, obstoječa iz hiše, njiv, travnikov in gozdov, ležeča v okolici Kranja

se proda

pod ugodnimi pogoji.

Naslov pove upravništvo „Gorenjca“.

Mlad, simpatičen in premožen trgovec, Jugoslovan, bivajoč v velikem pomorskem mestu Avstrije, išče pripravne neveste, katera razpolaga poleg dobrih osebnih lastnosti, tudi še precejšnjo doto. Prijazni dopisi, ne anonimni, naj se pošljejo s fotografijo na upravništvo „Gorenjca“ pod šifro „Adrija“. 337

Višjega štab. zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

OLJE ZA SLUH 334 10—2

odstrani hitro in temeljito nastalo **gluhoto, tečenje in ušes, šumenje po ušesih in nagluhost,** tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi.

Dobiva se samo v lekarni **na Novem trgu v Celovcu.**

Najprimernejša darila za Miklavža! 74 52—48

Prva delavnica ur ter trgovina z zlatnino in srebrnino

Ivan Levičnik

urar in trgovec v Kranju

Cenejše kakor po cenikih! Ne kupujem od prekupcev!

Sprejmem in izvršim vsa popravila natančno, solidno in po najnižjih cenah. — Istotako sprejmem vsakovrstno zlatnino in srebrnino v popravilo. — Posebno se priporočam v nakup ženinom in nevestam. — Priložnostni nakup!

R. WOLF Magdeburg-Buckau.

Podružnica na Dunaju

Dunaj, III., Am Heumarkt štev. 21.

Brüssel, Buenos-Aires, Roubaix, Turin, Dresden 1911. 8 Grand Prix.

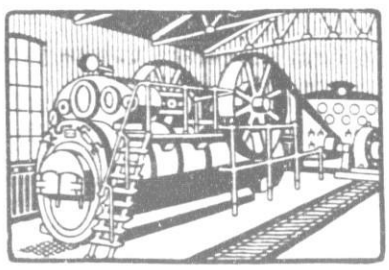

Patentne 298 24—5

vročeparne lokomobile.

Originalno strojedelstvo Wolf . . . 10 — 800 k. s.

Obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih nad 900 000 k. s.